

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده توانبخشی

طرح دوره درس تربیت شنوایی

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: شنوایی شناسی

عنوان درس: پردازش و درک گفتار

کد درس: ۳۷

نوع و تعداد واحد: ۳ مشتمل بر ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

نام مسؤول درس: دکتر نعمت الله روح بخش و دکتر الهام توانای

مدرس/ مدرسان: دکتر نعمت الله روح بخش و دکتر الهام توانای

پیش نیاز/ هم زمان: مبانی توانبخشی شنوایی

رشته تحصیلی: شنوایی شناسی

مقطع تحصیلی: کارشناسی

نیمسال تحصیلی: ترم پنجم

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی: دانشیار

محل کار: دانشکده توانبخشی

تلفن تماس: ۰۹۳۶۳۴۹۲۵۰۷

نشانی پست الکترونیک: rohbakhn@tums.ac.ir

توصیف کلی درس:

تربیت شنوایی به عنوان یکی از مهمترین ارکان توانبخشی شنوایی برای افراد کم شنوا مطرح است. لذا آشنایی دانشجو با مفاهیم اصلی تربیت شنوایی و نحوه انجام روش های مختلف آن بمنظور پیش زمینه کسب مهارت های اساسی جهت انجام وظایف حرفه ای آینده دانشجو ضروری است.

ای درس در دو قالب نظری و عملی تدریس می شود. در بخش نظری مبادرت به تشریح تعاریف، روش ها، ضروت ها، نحوه اجرا، المانهای مختلف تربیت شنوایی، نحوه تدوین پروتکل های درمانی می شود و در بخش عملی دانشجویان نحوه اجرای روش های تربیت شنوایی را تجربه می کنند.

اهداف کلی / محورهای توان مندی:

۱. دانش نظری آشنایی با مبانی، اصول و روش های تربیت شنوایی در کودکان و بزرگسالان را یاد بگیرد.
۲. دانش عملی روش های تربیت شنوایی در کودکان و بزرگسالان را یاد بگیرد.
۳. نحوه به کارگیری روش های تربیت شنوایی را در قالب تمرینات نشان دهد.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان مندی:

پس از پایان این درس انتظار می رود که فراگیر:

اهداف شناختی:

۱. مفاهیم و ترمینولوژی تربیت شنوایی را شرح دهد.
۲. انواع روش های تربیت شنوایی را شرح دهد.
۳. کاندیداتوری تربیت شنوایی را توضیح دهد.
۴. عوامل مؤثر در توسعه برنامه های تربیت شنوایی را توضیح دهد.
۵. جایگاه تربیت شنوایی در مجموعه روش های توانبخشی شنوایی را بداند.
۶. اصول طراحی برنامه های تربیت شنوایی (چهار اصل) را توضیح دهد.
۷. نحوه طراحی و شناخت تمرینات آنالیتیک و سنتتیک را تشخیص دهد.
۸. به روش های ارزیابی مهارت های شنوایی: آزمون های رسمی و غیررسمی، چک لیست ها و پرسش نامه ها آگاهی یابد.
۹. نحوه تاریخچه گیری در توانبخشی شنوایی و نکات مهم آن را بداند.
۱۰. به انواع روش های تربیت شنوایی متداول در مقاطع سنی مختلف: (مقطع سنی زیر ۳ سال مانند: ارب، SkI-HI، Auditory verbal، جان ترپسی زیر دو سال و ...، مقطع سنی ۳ تا ۶ سال مانند: ارب، DASL و ...، در بزرگسالان مانند: تمایز شنیداری همخوان ها و ... احاطه پیدا کند.

۱۱. با انواع تمرینات توجه، شناسایی و درک شنیداری اصوات گفتار آشنا شود.

اهداف عاطفی:

۱. به نحوه انتخاب روش مناسب برای تربیت شنوایی بیمار توجه نماید.
۲. به موارد عدم پیشرفت درمانی فرد توجه نماید.
۳. به نحوه کاربرد مواد درمانی توجه نماید.
۴. به توانایی بیمار در انجام تمرینات توجه نماید.
۵. به مهارت و نحوه اجرای درمان ها و فنون درمانی توسط همراه کودک توجه نماید.

اهداف روانی حرکتی:

۱. با جایگاه برنامه های تربیت شنوایی در مجموعه آموزش های حیطه توانبخشی شنوایی آشنا باشد.
۲. عوامل تأثیرگذار بر اجرای برنامه های تربیت شنوایی توصیف کند.
۳. روند اجرای یکی از برنامه های تربیت شنوایی در کودکان را مشاهده کند.
۴. نحوه نظارت بر آموزش های ارائه شده و بررسی میزان پیشرفت کودک کم‌شنوا در برنامه را مشاهده کند.
۵. نحوه ارائه مشاوره شنوایی شناسی را مشاهده کند.
۶. توانایی ساخت تمرینات آنالیتیک و سینتیک تربیت شنوایی را داشته باشد.

رویکرد آموزشی^۱:

☒ ترکیبی^۲

☐ حضوری

☐ مجازی^۳

روش های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- ☐ کلاس وارونه
- ☐ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- ☐ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- ☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده
- ☐ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

یادگیری مبتنی بر مباحثه در فرم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

بحث در گروههای کوچک

☐ ایفای نقش

☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

☐ یادگیری مبتنی بر سناریو

استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)

☐ یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی ، نمایش (demonstration)

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	امکانات و وسایل	نام مدرسان
۱	مروری بر روند درک شنوایی گفتار	آموزش حضوری	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	دکتر نعمت الله روح بخش
۲	اهمیت و نقش حس بینایی در درک گفتار	آموزش حضوری	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر،	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	دکتر نعمت الله روح بخش

		گدوه های کوچک، ...			
دکتر نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضوری	تربیت شنوایی: تعاریف از دیدگاههای مختلف، اهداف، فواید و ضرورت انجام آن	۳
دکتر نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضوری	کاندیداتوری تربیت شنوایی	۴
دکتر نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضوری	تاریخچه تربیت شنوایی در ایران و جهان	۵
دکتر نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضوری	عوامل مؤثر در توسعه برنامه های تربیت شنوایی	۶
دکتر نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضوری	جایگاه تربیت شنوایی در مجموعه روش های توانبخشی شنوایی	۷
دکتر نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضوری	اصول طراحی برنامه های تربیت شنوایی (چهار اصل)	۸

		گدوه های کوچک، ...			
دکتر نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضوری	نحوه طراحی و شناخت تمرینات آنالیتیک	۹
دکتر نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضوری	نحوه طراحی و شناخت تمرینات سینتیک	۱۰
دکتر الهام توانای	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضوری	روش های ارزیابی مهارت های شنوایی: آزمون های رسمی و غیررسمی، چک لیست ها و پرسش نامه ها	۱۱
دکتر الهام توانای	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضوری	نحوه تاریخچه گیری در توانبخشی شنوایی و نکات مهم آن	۱۲
دکتر الهام توانای	پروژه فردی و گروهی	مطالعه محتوای درسی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش حضوری	معرفی انواع روش های تربیت شنوایی متداول در مقاطع سنی مختلف: (مقطع سنی زیر ۳ سال مانند: ارب، Ski-HI، Auditory verbal، جان تریسی زیر دو سال و	۱۳

دکتر الهام توانای	پروژه فردی و گروهی	مطالعه محتوای درسی ، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش مجازی	معرفی انواع روش های تربیت شنوایی متداول در مقاطع سنی مختلف مقطع سنی ۳ تا ۶ سال مانند: ارب، DASL و ...، در بزرگسالان مانند: تمایز شنیداری همخوان ها و ...	۱۴
دکتر الهام توانای	سامانه نوید	مطالعه محتوای درسی ، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش مجازی	آشنایی با انواع تمرینات توجه به اصوات، تمرینات تمایزگذاری بین اصوات، تمرینات شناسایی اصوات، تمرینات درک شنیداری گفتار، تمرینات تقویت حافظه شنوایی	۱۵
دکتر الهام توانای	شرکت در کلاس	مطالعه محتوای درسی ، انجام تمرینات در کلاس	آموزش حضوری	آشنایی کلی با روشهای AIT (Auditory Integration Training) و (Sound Therapy)	۱۶
دکتر الهام توانای	شرکت در کلاس تربیت شنوایی	مشاهده بیماران و تمرین روش ها بر روی افراد سالم	نمایش و تمرین	مرور مباحث عملی	۱۷
دکتر نعمت الله روح بخش دکتر الهام توانای				امتحان	۱۸

روش ارزیابی دانشجو:

۱. ارزشیابی تکوینی و تراکمی : به صورت آزمون های تشریحی ، چهار گزینه ای ، صحیح و غلط ، پاسخ کوتاه
۲. ارزشیابی تکالیف سامانه نوید
۳. چک لیست برای آزمون عملی

بخشی از نمره (تا یک سوم نمره) درس به انجام به موقع تکالیف درسی و مابقی به آزمون پایان ترم اختصاص دارد

منابع:

- 1- Tye-Murray N. 2015. Foundations of Aural Rehabilitation. Singular Publishing Group. San Diago, California. Chapter: 4, Auditory Training.
- 2- Hull RH. 2010. Introduction to Aural Rehabilitation. Erber NP, 1982, Auditory Training, Washington DC: AGB Association for the Deaf.
- 3- Show RL & Nerbonne MA. 2002. Introduction to Audiologic Rehabilitation. Allyn and Bacon, Boston. Chapter 4: Auditory stimuli in Communication. P.115 up to the end of the chapter.
- 4- Stabrooks W, 1994, Auditory – Verbal Therapy for Parents and Professionals, Washington DC: AG Bell Association for the Deaf.
- 5- Stout G and Windle J, 1986, The Developmental Approach to Successful Listening.

۶- بهادری، ایران و غلامی، منصور، ۱۳۷۳، تربیت شنوایی کودکان، تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.

۷- حسن زاده، سعید، ۱۳۷۸، تربیت شنوایی، تهران: آموزش و پرورش استثنایی .